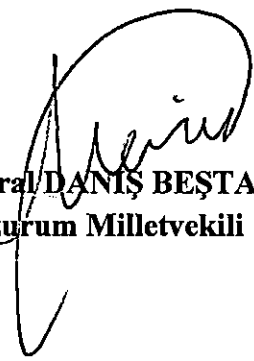

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye’de son dönemlerde gelişen ve halk iradesini, halkların taleplerini baskılama yöntemi olarak gözlemlenen kayyım, tutuklama ve gözaltı operasyonlarının etkilerinin analiz edilmesi, sebep olacağı gelişmelerin tahlili, hukuk kurallarının evrildiği işbu halin yaratacağı olumsuz etkilerin ortaya çıkarılması ve olası olumsuz tesirlere dair alınacak önlemlerin belirlenmesi amacı ile Anayasa’nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü’nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereği, Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederim. 12.02.2025

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
Erzurum Milletvekili

GEREKÇE

İktidarın uzun zamandır pratik ettiği ve sistematik hale getirilmiş olan gözaltı operasyonlarının halkın iradesini yansıtmı biçimi olan seçme hakkının, kent hakkının, düşünce ve ifade hürriyetinin, haber alma hakkının dahil olduğu, esasen anayasal koruma altında olan haklarının yok sayılması gibi son derece tehlikeli bir duruma dönüştüğü açıktır.

Seçilmiş belediye başkanlarının gözaltına alınarak, belediyelere kayyım atanması 9 yıldır süren bir iktidar pratiği ise de, her yerel seçimde hakların kendi temsilcilerine oy verme eğilimleri değişmemektedir. Bu da halkların demokrasiye olan inançlarının ve demokrasiyi sahiplenme biçimlerinin önemli bir yansımasıdır. Anayasal hak olan seçme ve seçilme hakkının gaspına dönüşen yöntemin bir meşruiyeti olmadığı da ortadadır. Zira bir yerel yöneticinin merkezi bir kararla atanmasının ne demokrasi ile ne hukukla ilintisi vardır. Hukuki olmayan yöntemlerle oluşturulan yönetme biçimlerinin, ağır hak ihlali olduğu ulusal ve uluslararası mevzuatlarda açıkça yer almaktadır.

Diğer yandan yargı organları eliyle kurulan baskı iklimi salt seçme ve seçilme hakkı ile sınırlı kalmamış, yurttaşların bir arada yaşama kültürüne, uzlaşma kültürüne de etki eder

hale gelmiştir. Halkların Demokratik Kongresi (HDK); 40'a yakın siyasi parti, vakıf, dernek ve benzeri birlikteliklerden müteşekkil, şeffaf bir çalışma yöntemini belirlemiş, demokrasi ve insan haklarını esas alarak çalışmalar yürütmekte olan bir platformdur. HDK, İçişleri Bakanlığı onayı ile kurulan siyasi parti, vakıf ve derneklerden oluşan yasal bir yapılanma biçimidir aynı zamanda. Bu bağlamda HDK'yi hedefine koyan ve hak ihlallerine sebebiyet veren uygulamaların da geçerliliği bulunmamaktadır.

Son dönemde Esenyurt Belediyesi ile başlatılan "kriminalize etme" furyası ile HDK hedef alınarak, adeta bir suç unsuruna dönüştürme gayretkeşliği ile karşı karşıya olgusu ile karşı karşıyayız. Esenyurt Belediyesi ile başlatılan süreç İstanbul Barosu'nun hedef alınmasına değin uzanmış, gelinen fazda ise Kartal ve Ataşehir belediyeleri ile Üsküdar, Sancaktepe, Fatih, Tuzla, Adalar, Şişli ve Beyoğlu belediyeleri meclis üyelerinin gözaltına alındığı bir süreç yaşanmıştır. Belediyelere yönelik yaklaşım ile "Kent Uzlaşısı" adlı modelin suç unsuruna dönüştürülme çabası ortaya çıkmıştır. Oysa "Kent Uzlaşısı"; bir kenti var eden, yaşatan, sosyal dinamikleri kapsayan, gençler, kadınlar, işçiler, emekçiler, farklı inanç grupları, ekolojistler, kısacası barış içinde adil bir yaşam arzusunu içinde barındıran tüm kesimlerin iradesinin yansımasıdır. Bu irade yansımasının odak haline getirilmiş olması ile kent yönetimini belirleyici yerel seçimlerde sandığa atılan her bir oy, daha başka bir ifade ile her bir irade suça dönüştürülmektedir.

İstanbul Barosu organları da yerel yönetimler de seçimlerle oluşmaktadır. Seçim hakkının kullanılma biçiminin sorgulanması anlamına gelen gözaltı ve tutuklamalar ise topyekun tüm toplumun demokratik değerlerine saldırı niteliğinde olduğu gibi anayasanın da yok sayılması anlamını taşımaktadır.

Ortaya çıkan bu tablonun irdelenmesi ve topluma verdiği zararların ortaya çıkarılması, yine halk iradesinin bir yansıması olan Meclisin tarihi ve aynı zamanda vicdani sorumluluğundadır. Bir fikrin, bir uzlaşma biçiminin, mevcut yasal siyasi partilerden iktidar haricindeki birine oy vermenin, belediye başkanı seçmenin, baro yönetim organlarını belirlemenin, bir siyasi parti yahut dernek olarak bir platformda yer almanın suça evriltilmiş olmasının toplumsal bir kırılmanın da nedeni olduğu/olacağı rizikosunu unutulmamalıdır.

Bu itibarla, demokratik haklara yönelik bir saldırı, bir tehdit niteliği taşıyan son gelişmelerin parlamento çatısı altında bir komisyon marifetiyle gündeme alınması, alınacak önlemlerin belirlenmesi ve çözüm önerilerinin dile getirilmesi amacıyla Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederim. 12.02.2025

1			
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	C. Otlu
3	MAHMUT DİNDAR	VAN	M. Dindar
4	NEJLA DEMİR	AĞRI	N. Demir
5	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	H. Turkoğlu
6	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	O. Faruk Gergerlioğlu
7	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	Ö. Sakı
8	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	A. Doğan
9	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKİ	BATMAN	M. R. Tiryaki
10	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	Z. Uçar
11	KAMURAN TANHAN	MARDİN	K. Tanhan
12	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	H. Olan
13	SEVİLAY ÇELENK	DİYARBAKIR	S. Çelenk
14	YILMAZ HUN	İĞDIR	Y. Hun
15	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	Ö. Bartın
16	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	S. Erdoğan Saritaş
17	ALİ BOZAN	MERSİN	A. Bozan
18	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	A. Kaya
19	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	Ö. Öcalan
20	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	H. Bozdağ